

*Labākie kolektīvie līgumi Latvijā:
ko vadošie darba devēji dara
pareizi?*

DR. IUR. IRĒNA LIEPIŅA, LATVIJAS SAKARU DARBINIEKU ARODBIEDRĪBAS
PRO PREZIDENTE, VIDZEMES AUGSTSKOLAS DOCENTE

Dr. iur. Irēna Liepiņa

- 01** LSAB PRO prezidente
- 02** Vidzemes Augstskolas docente
- 03** Koplīguma foruma dibinātāja
- 04** Inovatore arodbiedrībās
- 05** Grāmatu autore

Vairāk:

_LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/ir%C4%93na-liepi%C5%86a-92b79a98/>

Google sites: <https://sites.google.com/view/irenaliepina/m%C4%81jas>

Twitter: https://twitter.com/irena_Liepina

*Labākie kolektīvie līgumi Latvijā:
ko dara vadošie darba devēji
pareizi?*

- tālredzīgi veido sadarbību ar arodbiedrību, novērtējot kopspēku un iemantojot darbinieku lojalitāti;
- ierauga tuvāko sabiedroto darba vietā un novērtē kopspēku;
- kopā risina Latvijas darba tirgus izaicinājumus.

Labākie kolektīvie līgumi Latvijā: ko dara vadošie darba devēji pareizi?

Koplīgums = rakstveida līgums starp darba devēju un arodbiedrību par darba apstākļu un darba samaksas uzlabojumiem darbiniekiem.

Veiksmīga darba pamats un precīza biznesa analītika: sabiedrības un uzņēmējdarbības mijiedarbība.

Labākie kolektīvie līgumi Latvijā: ko dara vadošie darba devēji pareizi?

Koplīgums =
uzlabota darba
samaksas sistēma
un organizācija;

Produktivitāte
darbā un
stratēģiskas
izaugsmes kultūra;

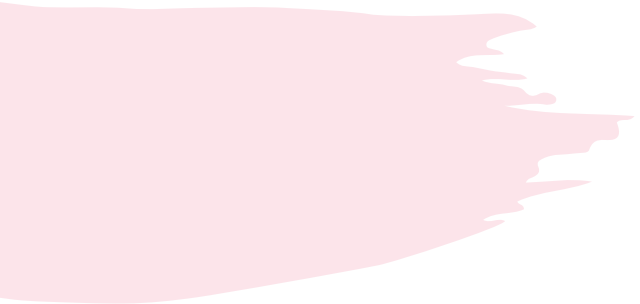
Miera pienākums
un streika
aizliegums;

Prasmju pilnveide
darba vietā;

Darba attiecību
nodibināšana,
grozīšana un
izbeigšana;

Darbinieku sociālā
aizsardzība;

Top Darba devēja
tēls un interešu
ievērošana u.c.

*Labākie kolektīvie
līgumi Latvijā: ko
dara vadošie
darba devēji
pareizi?*

Koplīgums = stratēģisks instruments stabilitātes un konkurētspējas nodrošināšanai;

Direktīvu jēgpilnai īstenošanai;

Demokrātijai darba vietā;

Izpratne par kolektīvo aizsardzību;

Darba un privātās dzīves līdzsvaram;

Darba devēja un darbinieku interešu ievērošanai;

Veiksmīga darba pamats u.c.

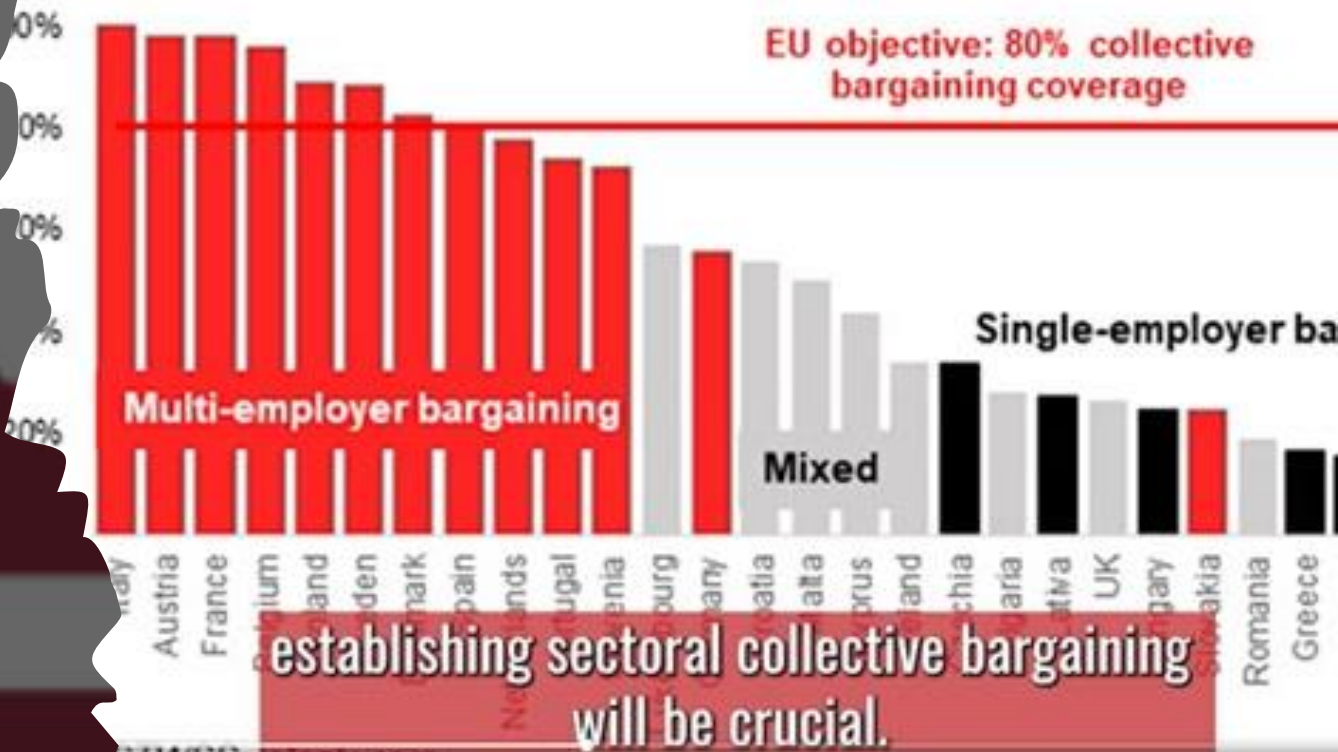
No 27% uz 80% koplīgumu Latvijā

Ar labiem piemēriem;

Pilnveidotu koplīgumu plānu;

Atbalsta sistēmu sociālajam dialogam.

Collective bargaining coverage

Latvia

Labākie kolektīvie līgumi Latvijā: ko dara vadošie darba devēji pareizi?

*Tet - inovatīvākais
koplīgums
(beznodokļu
labumi);*

*Latvijas Pasts -
vienīgais koplīguma
pasta un loģistikas
nozarē;*

*LVRTC - iespējams
efektīvākā valsts
kapitālsabiedrība*

DUĀLS mērķis Minimālās algas direktīvai:

- pasargāt mazāk atalgoto sabiedrības daļu;
- sasniegt 80% koplīgumu pārklājumu Latvijā un ES – sākot ar sakaru nozari;
- EST 11.11.2025. Spriedums lietā C-19/23

Eiropas parlamenta un padomes 2022. gada 19. oktobra direktīva 2022/2041 «Par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā»: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022L2041>

ibu koplīgumu Latvijā ar LS,

- Ieklausās,
- Diskutē;
- Noslēdz koplīgumu ar arodbiedrību.

*Labākie kolektīvie līgumi Latvijāko
dara vadošie darba devēji
pareizi?*

Tet - inovatīvākais koplīgums

- *Beznodokļu labumi;*
- *Pirmais slēgtais pensiju fonds;*
- *Izvēles asorti – dizainējam labumus kopā ar arodbiedrību un darba devēju koplīgumā;*
- *Elastīgais darba laiks u.c.*

Vairāk labu koplīgumu Latvijā ar LSAB PRO!

Labākie kolektīvie līgumi Latvijā: ko dara vadošie darba devēji pareizi?

700
EUR gadā

Beznodokļu labumi :

- Ēdināšana;
- Transports;
- Prasmes;
- Izmitināšana.

Solo

u koplīgumu Latvijā ar L

*Labākie kolektīvie līgumi Latvijā:
ko dara vadošie darba devēji pareizi?*

Vairāk labu koplīgumu Latvijā ar LSAB PRO!

*Latvijas Pasts
- vienīgais
koplīgums
pasta un
loģistikas
nozarē (no 62)*

*Sudraba
paaudzes
paraugs*

Vairāk labu koplīgumu Latvijā ar LSAB PRO!

*Labākie kolektīvie līgumi Latvijā:
ko dara vadošie darba devēji pareizi?*

„Veiksmīga sadarbība starp uzņēmumu un arodbiedrību sākas ar uzticēšanos un beidzas ar kopīgiem panākumiem — labākiem darba apstākļiem un stiprāku organizāciju.”

Labākie kolektīvie līgumi

LVRTC

LVRTC ir vienīgais 100% valstij piederošs IKT nozares uzņēmums.

LVRTC darbojas nozarē, kurā no vienas puses ir ļoti sīva konkurence par talantīgāko nozares speciālistu piesaisti, bet no otras puses - kā valsts kapitālsabiedrība darbojamies regulējumā, kas ierobežo darba devēja iespējas piedāvāt tik konkurētspējīgus darba un atalgojuma nosacījumus, kā to var darīt privātā sektora un ārvalstu uzņēmumi.

LVRTC

Labākie kolektīvie līgumi LVRTC

Koplīgums ir garantija tam, ka darbiniekam tiks nodrošināts paveiktajam darbam atbilstošs atalgojums, papildus atvaļinājuma dienas par īpašiem darba apstākļiem vai atbalsts sarežģītās dzīves situācijās. Vienlaikus, koplīgums ir arī skaidrs signāls ikvienam darbiniekam par to, ka viņa darba gaitas un karjeras ceļš uzņēmumā ir caurspīdīgs, atalgojums, brīvdienas un citi koplīgumā paredzētie nosacījumi ir saprotami un katram darbiniekam tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme, bet subjektīvisms nav iespējams.

Uzņēmumos ar tik bagātu vēsturi kā tas ir LVRTC, koplīgums ir viens no uzņēmuma kultūras balstiem. Uzņēmumos, kuros liela darbinieku daļa strādā vairāk nekā 10 un 20 gadus, koplīgums ir arī veids, kā nodrošināt darbiniekam pārliecību par to, ka viņa zināšanas, izaugsme, ieguldījums saimnieciskās darbības nodrošināšanā, kā arī uzņēmuma attīstībā, tiek novērtēti neatkarīgi no tā, vai viņš ir tikko pievienojies kolektīvam, plāno atgriezties no bērna kopšanas atvaļinājuma, vai arī tuvojas savu darba gaitu izskaņai. Koplīgums ir garantija tam, ka darba nosacījumi nemainīsies vai nepasliktināsies tad, ja mainīsies darbinieka tiešais vadītājs vai uzņēmuma vadība.

Koplīgums ir ne vien būtisks dokuments, bet vienošanās, kas darba devēja un darba ņēmēja acīs pieņemumus, pārstāstus vai ekspektācijas pārvērš pavisam konkrētos un saprotamos nosacījumos un garantētos apstākļos.

Secinājumi

Koplīgumu slēdz darba devēji ar arodbiedrību.

Koplīgumu pārklājuma palielinājuma gaita Latvijā: 2027.gadā - 35%; 2028.gadā - 45%; 2029.gadā - 55; 2030.gadā - 65%; 2031.gadā 75-80% .

Koplīgums ar darbinieku pārstāvjiem faktiski ir rīkojums un beznodokļu labumi nav attiecināmi;

Sociālais dialogs un koplīgums = iespējams labākā investīcija darba vietā;

Koplīgums - stratēģisks miera un produktivitātes instruments;

jāpaplašina priekšrocības darba devējiem ar koplīgumiem, kuri slēgti ar arodbiedrību;

Beznodokļu labumu iespēja koplīgumā būtu jāpiešķir arī valsts kapitālsabiedrībām.

Paldies!

Irena@lsab.lv

Veiksmīgu un koplīgumiem bagātu
Jauno gadu!

